เลขคณิตแบบใหม่

สำหรับประถมปีที่ ๓

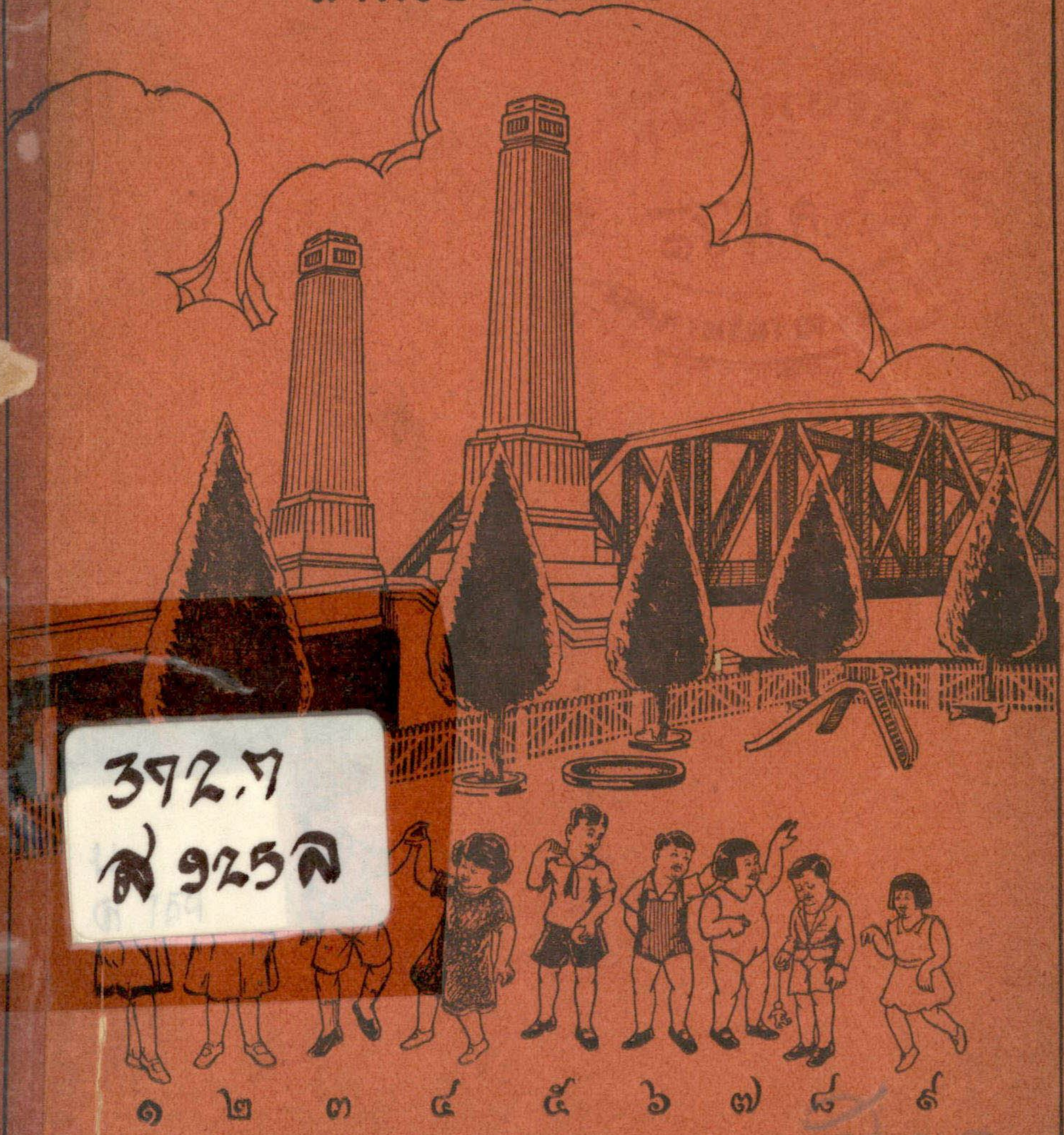

372.7
ส 925ล

2986

เลขคณิตแบบใหม่
ประถมปีที่ ๓
ตามประมวล พ.ศ. ๒๔๘๐

ของ

พระเสริมวิชาพูล

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ๓๐๐๐ ฉะบับ

พ.ศ. ๒๔๘๑

ราคาเล่มละ ๑๖ สตางค์

สงวนลิขสิทธิ์

พิมพ์จำหน่ายที่โรงพิมพ์ศรีหงส์

หอสมุดแห่งชาติ
28 ส.ค. 2534
กรมศิลปากร

เสด็จประพาสมณฑลปักษ์ใต้
ร.ศ. ๑๒๔
กรมประชาสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๔๕๐

พระราชนิพนธ์

พิมพ์ครั้งที่ ๒

พิมพ์ที่โรงพิมพ์
ชุมนุมวรรณกิจ
๑๕๖ ถนนราชบพิธ
พระนคร

พ.ศ. ๒๔๖๗

จำหน่ายที่ ร้านนิตยสารไทยใหม่
๑๕๖ ถนนราชบพิธ พระนคร

ราคาเล่มละ ๑๒ บาท

ห้องสมุดกรมศิลปากร
R.E. ๑๒๔
ศาลาเก้าห้อง

คำนำ

เลขคณิตประถมปีที่ ๓ ที่ข้าพเจ้าได้เรียบเรียงขึ้น และได้จำหน่ายไปสิ้นเชิงแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าเลขคณิตเล่มนั้น วิธีการไม่ตรงหลักสูตรใหม่ ข้าพเจ้าจึงได้จัดการแก้ไขเปลี่ยนรูปใหม่หมด ดำเนินตามแนวหลักสูตรใหม่ เพื่อให้เป็นการสะดวกแก่ผู้ใช้เลขคณิตแบบใหม่

ข้าพเจ้าขอวิงวอนไว้ในที่นี้ ถ้าท่านผู้ใช้เห็นวิธีการขัดกับวิธีสอนอย่างไร โปรดแจ้งให้ทราบ ข้าพเจ้าจะขอบใจเป็นอันมาก

เสริมวิชาพูล

ครูใหญ่และผู้จัดการโรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช ฯ

เลขหิ้ง 313 ข14

ป

เลขหมู่ ค 759 372.7
ส 925ค

เลขทะเบียน ชม.ป.ก.ม.ส.๑

บัญชีเรื่อง

	หน้า
วิธีคูณ	๘
วิธีหาร	๑๔
วิธีหารแบ่ง	๑๙
วิธีทำเลขเครื่องหมาย	๒๒
วิธีหารเลข ๒ ตำแหน่ง	๒๕
มาตราเงินสยาม	๓๐
วิธีเขียน บาท สตางค์	๓๑
กระจายมาตราเงินสยาม	๓๓
มาตราเงินมะลายู	๓๗
กระจายมาตราเงินมะลายู	๓๙
มาตราเงินพะม่า	๔๑
กระจายมาตราเงินพะม่า	๔๔
มาตราเงินอินโดจีน	๔๗
กระจายมาตราเงินอินโดจีน	๔๙
มาตราเมตริก	๕๑
กระจายมาตราเมตริก	๕๔

หน้า

มาตราเวลา ๕๘
กระจายมาตราเวลา ๖๐
มาตราวัดระยะทางยาวสยาม ๖๓
มาตราวัดระยะทางยาวอังกฤษ ๖๖
กระจายวัดระยะทางยาวอังกฤษ ๖๗
ขวกมาตราเงินสยาม ๖๘
ขวกมาตราเงินมะลายู ๗๒
ขวกมาตราเงินพะม่า ๗๔
ขวกมาตราเงินอินโดจีน ๗๖
ขวกมาตราเมตริก ๗๘
ขวกมาตราเวลา ๘๑
ขวกมาตราวัดระยะทางยาวสยาม ๘๔
ลบมาตราเงินสยาม ๘๙
ลบมาตราเงินมะลายู ๙๒
ลบมาตราเงินพะม่า ๙๔
ลบมาตราเงินอินโดจีน ๙๖
ลบมาตราเมตริก ๙๘

หน้า

ลบมาตราวัดระยะทางยาวสยาม ๑๐๐
ลบมาตราวัดระยะทางยาวอังกฤษ ๑๐๓
ลบมาตราเวลา ๑๐๕
บวกลบมาตรา ๑๐๘
คูณมาตราเงินสยาม ๑๑๔
คูณมาตราเงินมะลายู ๑๑๗
คูณมาตราเงินพะม่า ๑๑๙
คูณมาตราเงินอินโดจีน ๑๒๑
คูณมาตราเมตริก ๑๒๔
คูณมาตราวัดระยะทางยาวสยาม ๑๒๕
คูณมาตราวัดระยะทางยาวอังกฤษ ๑๒๗
คูณมาตราเวลา ๑๓๐
หารมาตราเงินสยาม ๑๓๔
หารมาตราเงินมะลายู ๑๓๖
หารมาตราเงินพะม่า ๑๓๙
หารมาตราเงินอินโดจีน ๑๔๑
หารมาตราเมตริก ๑๔๔

หอสมุดแห่งชาติ
๑๙ พ.ค. ๒๑
กรมศิลปากร

หน้า

หารมาตราเวลา ๑๔๖
หารมาตราวัดระยะทางยาวสยาม ๑๔๘
หารมาตราวัดระยะทางยาวอังกฤษ ๑๕๐
แบบฝึกหัดระคน ๑๕๒
บัญชีรับจ่าย ๑๕๔
แบบฝึกหัดบัญชี ๑๕๕
แบบฝึกหัดระคน ๑๖๔

เลขคณิตแบบใหม่
สำหรับประถมปีที่ ๓

นักเรียนได้เรียนจำนวนเลขตั้งแต่ 1 ถึง 999 มาแล้ว ก็จะทราบได้ว่า จำนวนเลขที่เรียนมาแล้วเป็นจำนวนเลขที่มาถึงขึ้นเสมอไป แต่จำนวนเลขที่นักเรียนจะเรียนสำหรับชั้นประถมปีที่ ๓ จะต้องเรียนนับและเขียนตั้งแต่จำนวน 1000 ขึ้นไปจนถึง 9999.

นักเรียนจงสังเกตรูปที่วางไว้ดังนี้

(1) ธนบัตรราคา 1 บาท

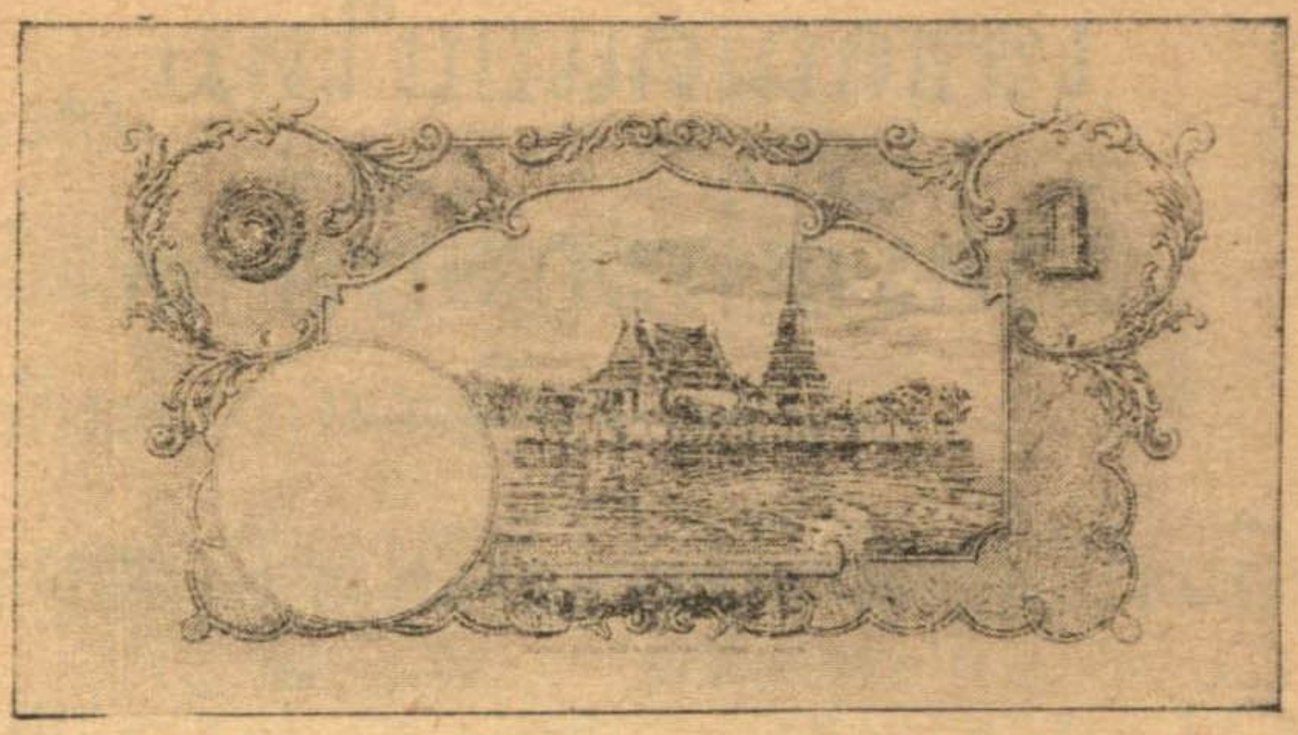

รูปธนบัตรขนาด $\frac{1}{2}$

(2) ธนบัตรราคา 1 บาท 10 ใบแลกธนบัตรราคาใบละ 10 บาทได้ 1 ใบ

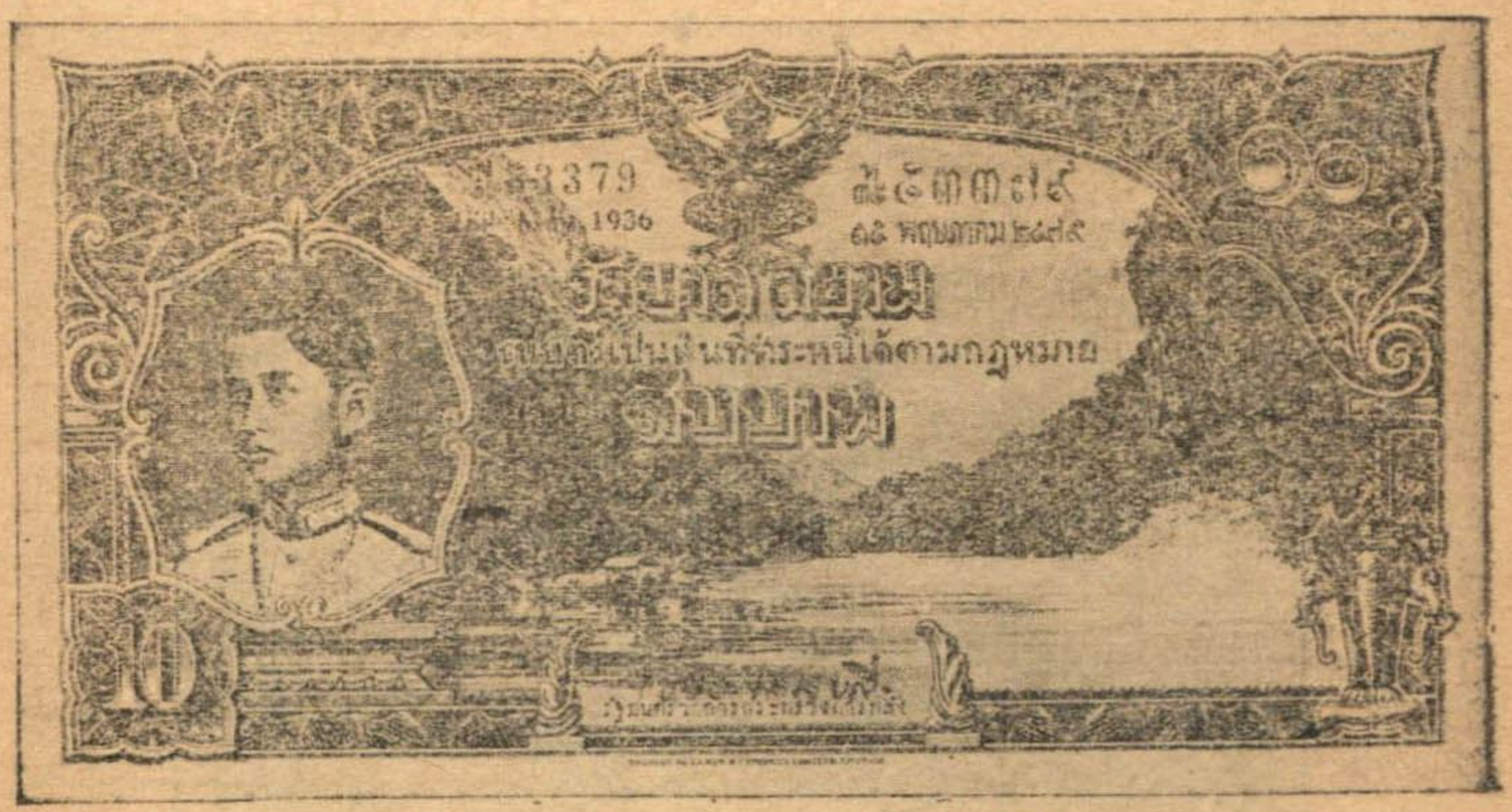

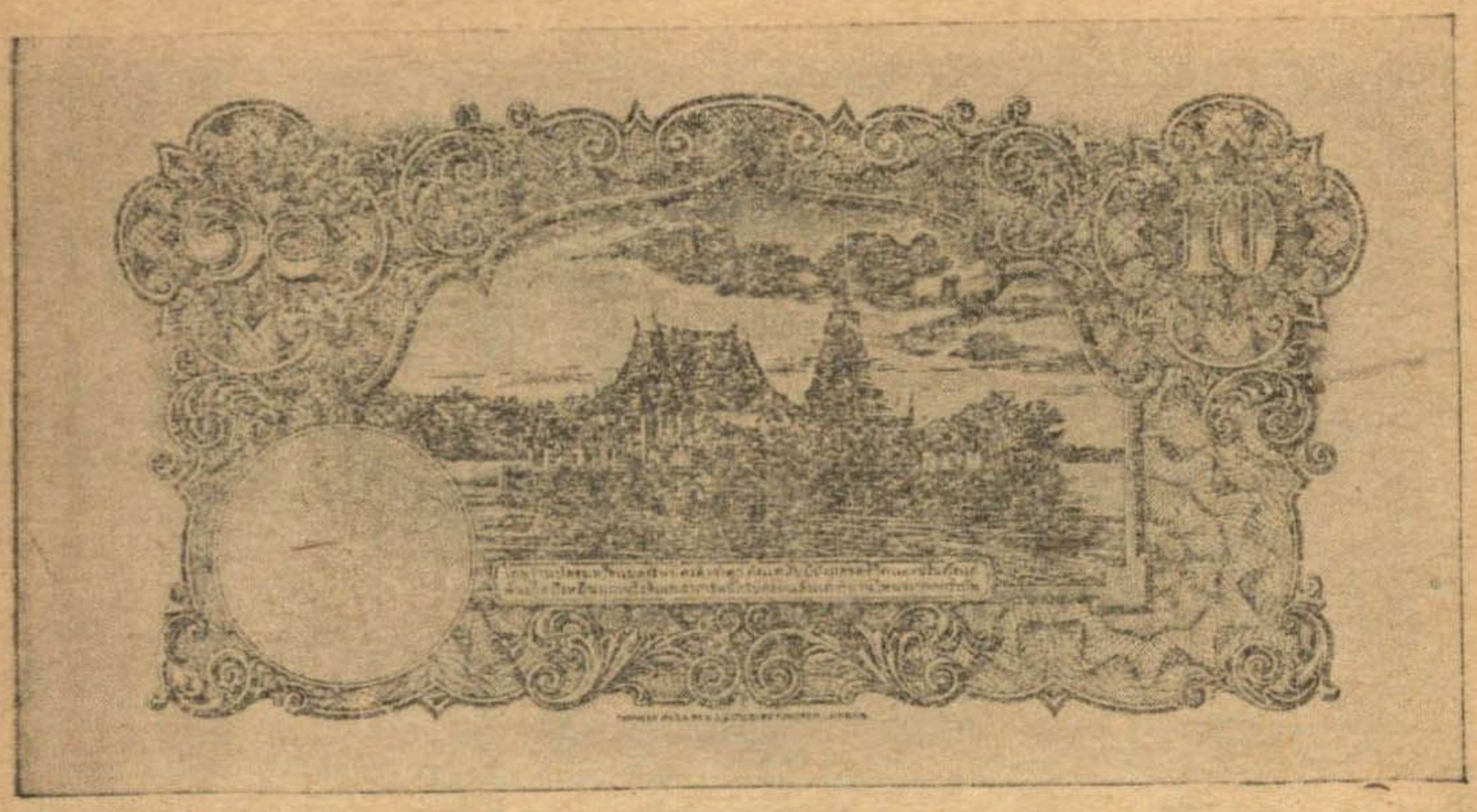

รูปธนบัตรขนาด $\frac{1}{2}$

(3) ธนบัตรราคา 10 บาท 10 ใบแลกธนบัตรราคาใบละ 100 บาทได้ 1 ใบ

รูปธนบัตรขนาด $\frac{1}{2}$

(4) ธนบัตรราคา 100 บาท 10 ใบแลกธนบัตรราคาใบละ 1000 บาทได้ 1 ใบ

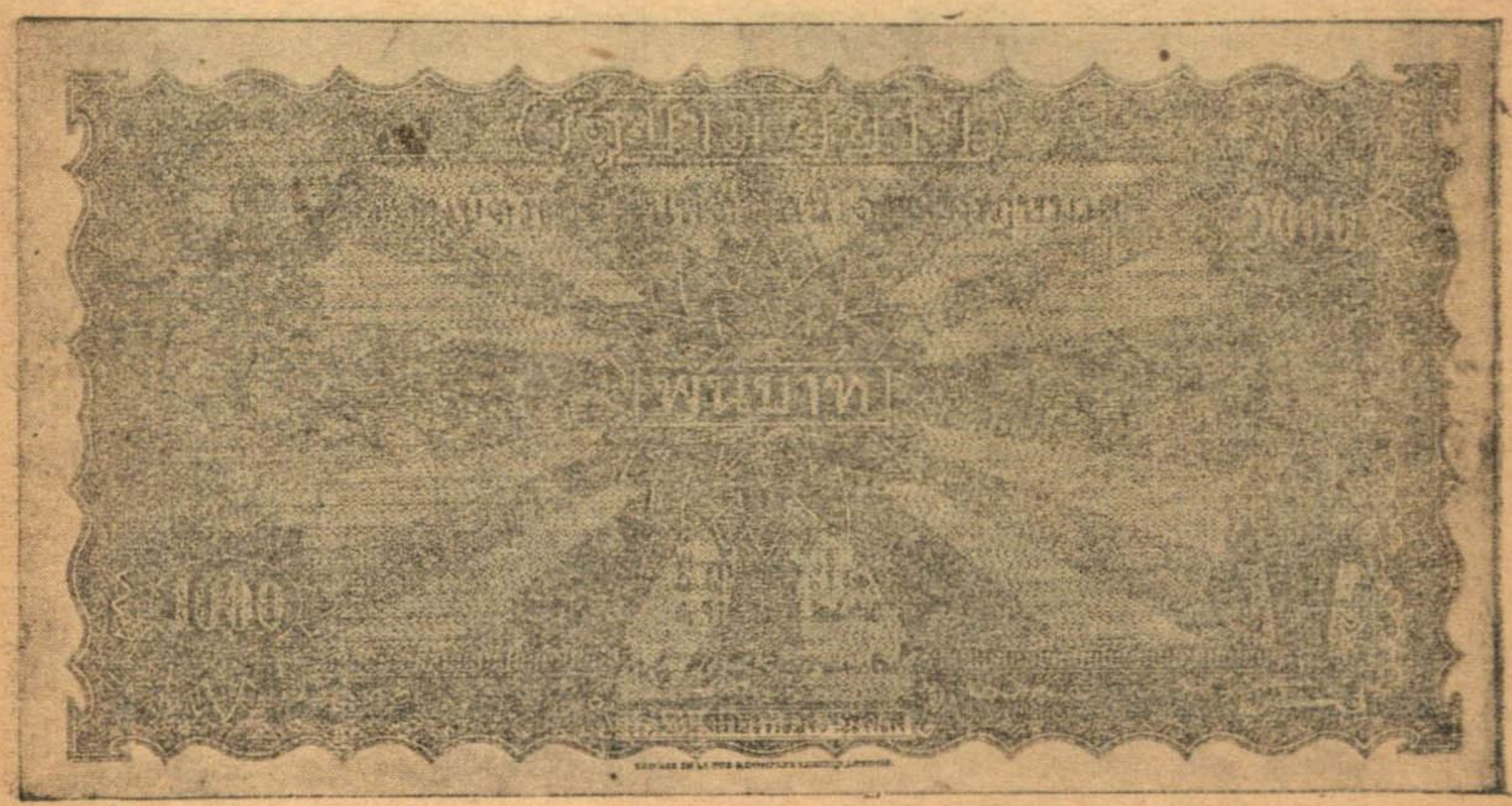

รูปธนบัตรขนาด $\frac{1}{2}$

นักเรียนจงดูตัวอย่างต่อไปนี้

(1) มีธนบัตรราคา 1000 บาทใบหนึ่ง

(2) ,, ,, 100 ,, ห้าใบ

(3) ,, ,, 10 ,, หกใบ

(4) ,, ,, 1 ,, แปดใบ

เมื่อเขียนเป็นจำนวนเลขจะได้ 1568 บาท. ถ้าจะอ่านตามตัวเลขอ่านว่า หนึ่งพันห้าร้อยหกสิบแปดบาท

นักเรียนได้เห็นเลขจำนวนพันแล้ว คงจะเข้าใจทันทีว่าจำนวนพันมีเลข 4 ตัว คือ 1568.

นักเรียนจงอ่านเลขต่อไปนี้

1000	เรียกว่า	พันหนึ่ง
2000	,,	สองพัน
3000	,,	สามพัน
4000	,,	สี่พัน
5000	,,	ห้าพัน
6000	,,	หกพัน
7000	,,	เจ็ดพัน
8000	,,	แปดพัน
9000	,,	เก้าพัน

หมายเหตุ ถ้าจำนวนเลขหลักหน่วยเป็น 1 ต้องอ่านเป็น เอ็ด

เช่น 1001 อ่าน พันเอ็ด.

นักเรียนจงอ่านเลขต่อไปดังนี้

(1) $1390 = 1000 + 300 + 90$

(2) $3563 = 3000 + 500 + 60 + 3$

(3) $1247 = 1000 + 200 + 40 + 7$

(4) $1001 = 1000 + 1$

(5) $5680 = 5000 + 600 + 80$

(6) 7854 = 7000 + 800 + 50 + 4

(7) 2999 = 2000 + 900 + 90 + 9

(8) 4302 = 4000 + 300 + 2

(9) 1989 = 1000 + 900 + 80 + 9

นักเรียนจงเขียนจำนวนเลขเป็นตัวหนังสือดังนี้

1376, 1489, 1760, 2347, 2456, 2765, 2893, 3475, 3657, 3540, 4761, 5602, 6708, 5783, 7635, 7152, 8651, 8891, 9105, 1001.

นักเรียนจะต้องเขียนเป็นตัวเลขต่อไปนี้

พันห้าร้อยสี่สิบ, พันหกสามสิบ, ห้าพันสองร้อย, สี่สิบเอ็ด, สองพันหกร้อยห้าสิบสอง, สามพันสี่ร้อยสี่สิบสอง, สี่พันสองร้อยสามสิบแปด, เจ็ดพันแปดร้อยเก้าสิบหก, หกพันแปดร้อยเก้าสิบสี่, เจ็ดพันห้าร้อยหกสิบห้า, แปดพันเก้าร้อยสามสิบ, หกพันเก้าร้อยห้าสิบสอง, เจ็ดพันสองร้อยสี่สิบเก้า, พันสี่ร้อยสามสิบสาม, ห้าพันเก้าร้อยเจ็ดสิบหก, แปดพันสี่ร้อยห้าสิบแปด, เก้าพันเก้าร้อยสิบสี่.

วิธีคูณ

การคูณตามที่ได้เรียนมาแล้ว คูณตัวเดียว แต่ที่นักเรียนจะเรียนต่อไปนี้ จำนวนเลขที่จะคูณแต่ ๒ ตัวขึ้นไป แต่วิธีคูณเลข ๒ ตัวก็ทำอย่างเดียวกับคูณเลขตัวเดียว ที่ผิดก็คือคูณจำนวน 10.

นักเรียนจงจำไว้ว่า การคูณด้วย 10, 20, 30, 40 ฯลฯ ไม่ยากเย็นอะไร นอกจากคูณตัวหลักสิบ, ร้อย, ฯลฯ แล้วเพิ่มศูนย์ลงเท่านั้น.

นักเรียนจงดูตัวอย่างนี้

$6 \times 10 = 10 \times 6 = 60$ หรือ $6 \times 100 = 100 \times 6 = 600$

$20 \times 6 = 6 \times 20 = 120$ หรือ $200 \times 6 = 6 \times 200 = 1200$

เขียนเป็นวิธีทำดังนี้

(ก)
$$\begin{array}{r} 6 \\ \times\ 20 \\ \hline 120 \\ \hline\hline \end{array}$$

(ข)
$$\begin{array}{r} 6 \\ \times\ 200 \\ \hline 1200 \\ \hline\hline \end{array}$$

ตัวอย่างทั้ง ๒ วิธีนี้ เราจะคูณ $6 \times 2 = 12$ เพิ่มศูนย์หนึ่งศูนย์เป็น 120 และ $6 \times 2 = 12$ เพิ่มศูนย์สองศูนย์ก็ได้.

แบบฝึกหัดที่ ๑

(เลขคิดในใจ ข้อ ๑ ถึงข้อ ๑๐)

(1) 5×20=? (2) 2×10=?

(3) 3×20=? (4) 4×10=?

(5) 3×20=? (6) 30×4=?

(7) 10×3=? (8) 12×10=?

(9) 8×20=? (10) 6×30=?

(11) 25×20=? (12) 50×40=?

(13) 8×200=? (14) 7×200=?

(15) 8×300=? (16) 40×30=?

(17) 54×20=? (18) 200×6=?

(19) 50×20=? (20) 34×30=?

นักเรียนจงเข้าใจว่าวิธีคูณเลขจำนวน 2 ตัว ซึ่งตัวหน่วยไม่ใช่ศูนย์นั้น เราจะต้องคูณทีละตัวเหมือนอย่างคูณตัวเดียว 3 จงดูตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑ จงคูณ 138 ด้วย 24. นักเรียนจะต้องคูณ 3 138 ด้วย 4 และ 20. อย่างเคยเรียนมาแล้ว

วิธีทำขั้นที่ ๑. 4 คูณ 138

$$\begin{array}{r} 138 \\ \times\ 4 \\ \hline 552 \end{array} = 138 \text{ สี่หน}$$

วิธีทำขั้นที่ ๒. 20 คูณ 138

$$\begin{array}{r} 138 \\ \times\ 20 \\ \hline 2760 \end{array} = 138 \text{ ยี่สิบหน}$$

ขั้นที่ 1	=	552
,, 2	=	2760 +
รวม		3312

วิธีทำอย่างไม่แยกตัวคูณ. ตามวิธีเลขคณิตดังนี้

$$\begin{array}{r} 138 \\ \times\ 24 \\ \hline \text{ก)}\ 552 \\ \text{ข)}\ 2760 \\ \hline 3312 \end{array}$$

ก) $8 \times 4 = 32$
$30 \times 4 = 120$
$100 \times 4 = 400$ +
รวม 552

ข) $8 \times 20 = 160$
$30 \times 20 = 600$
$100 \times 20 = 2000$
รวม 2760

(ก) 4 เป็นหลักหน่วยคูณ 138 = 552.

(ข) 20 เป็นหลักสิบคูณ 138 = 2760.